

DÉLMAGYARORSZÁG

78. évfolyam, 291. szám
1988. december 7., szerda

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT
SZEDED VÁROSI BIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

Havi előfizetési díj: 43 forint
Ára: 1.80 forint

A nyilvánosság kihívását vállalni kell

Írta: Berecz János, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja, a KB titkára

Ma, a magyar sajtó napján, olyan hivatás művelőit köszöntjük, amely napjaink mindinkább szakosodó világában is az egyetemesség hordozója. A toll, a mikrofon, a kamera és a fényképezőgép mestereit köszöntjük, akik naponta híradást adnak a sokszínű magyar valóságról és a határainkon túli ezernyi eseményről, akik nem csupán közvetítik, de véleményükkel, gondolataikkal gazdagítják is azt a párbeszédet, amely a sok kis közösségből felépülő társadalmunkban jelenleg zajlik. Akiknek megszólalni napi kötelesség, ám önmaguk és olvasóik előtt megszólalásuk tartalmával és ily módon hatásával is számot kell vetniük.

A magyar sajtó napja nem az ilyenkor szokásos kitüntésektől, gratulációktól válik igazán ünneppé. Tudnunk kell, hogy az emberek nap mint nap, vérmérsékletük szerinti érzékenységgel, tudati különbözősüggel, dicsérik vagy szidják a sajtót. Ez a mindennapi figyelem talán még kitüntetőbb is, mint az évente egyszeri. Abból következik, hogy az újságíró, a nyilvánosság embere, alanya, egyben tárgya is a szólás és véleménynyilvánítás szabadságának, amely legitimálja rendszerünket. A mindennapi újságírás és a műsorkészítés igényessége ily módon a társadalmi stabilizáció mérőszöke, egyben azt erősíteni, vagy gyengíteni is képes erő.

A ma zajló folyamatokban a tömegkommunikáció, így az újságírás is része a nép által gyakorolt hatalommal alakuló társadalomnak, része és egyben alakítója is a politikai intézményrendszernek, tükrö a jogállamiságnak. Pártunk ezért is foglalkozott és foglalkozik a májusi értekezlet óta mind mélyrehatóbban a politikai nyilvánosság, ezen belül saját működése nyilvánosságának kérdéseivel. Ezért fogalmazta meg és bocsátotta vitára állásfoglalás-tervezetét, ezért kezdeményezi új tájékoztatási törvény megalkotását. E tervezet és dokumentumok sajtószabadságot akarnak, amely igazán csak akkor van, ha művelik.

Társadalmunkat a gondolat és a gondolkodás szabadságának teljessége minősíti. Hogy mindez megnyilvánulhassék, ahhoz belső szabadságra és annak nyílt vállalására van szükség. Egy korszerű szocializmus hatékony politikai működést igényel. A hatékony és eredményes reform pedig csak nyilvános társadalmi akaratként, azt támogató mozgalomként számíthat sikerre, amely teljesítőképes, tehát jobb életszínvonalat nyújtó gazdaságot teremt.

A párt májusi országos értekezletén kinyilvánította, hogy elhatározott szándéka a politikai nyilvánosság gazdagítása. Ebben a megújuló politikai nyilvánosságban természetesen részen mások a követelmények a párt saját sajtóorgánumával szemben, és megint más követelményeket érvényesítenek a lapalapítók saját sajtótermékeik esetében. Megjelennek más színvonalú lapok is. A párt iránt elkötelezett újságíró-közösségnek ezért egy olyan időszakra kell felkészülniük, amikor nyílt politikai csatározások is zajlanak a lapok hasábjain, nemcsak az országos, hanem a helyi politika kérdéseiről is.

A lapok tartalma a kibontakozó demokratikus viszonyok között, a műhelyekben dől el. A pártnak ezért alapvető érdeke, hogy az újságíró-társadalommal partneri viszonyt építsen ki és tartson fenn. Nem arról van szó, hogy egy korábbi sajtóirányítási gyakorlatot, az adminisztratív irányítást, annak ellentétével, a partalan magaráhagyatottsággal cseréljük fel. Sokkal inkább arról, hogy a saját politikánkat képviselő sajtó súlyának megfelelőbb helyzetbe, szerephez jusszon a kibontakozó demokratikus közéletben. Ennek egyedüli módja a partnerség, a rendszeres politikai párbeszéd, a kölcsönös felelősségvállalás.

Hogy sikerül-e megteremtetni a nemzeti méretű közmegegyezést, hogy az élet minden területére kiterjedő reformok milyen társadalmi támogatásra találnak, hogy a párt súlya, ereje mekkora lesz a közéleti vitában és a reformok valóra váltásában, ezek a kérdések elsősorban nem az országos fórumokon dőlnek el. Politikánkat annak gyakorlati megvalósítása minősíti, aminek pedig a terület, az alapszervezet a színtere.

A megyei pártlapok e helyi nyilvánosságnak fontos fórumai, egyben a helyi demokrácia kifejeződési formái is. Olyan döntéseknél lehetnek jelen, sőt lehetnek azok részesei, melyek a legközvetlenebbül érintik az olvasókat. Olyan eszköz a megyei lap, melynek segítségével a döntések ellenőrzése is lehetővé válik. Ha a jogállamiság útján továbbhaladva, maguk is mernek bátrak lenni, ha vállalják a mai állapotokat meghaladni akarók mellett elkötelezettséget, a vitatkozó szellemű eszmecserét, a fürge, rugalmas és önálló gondolkodást, akkor a megyei lapok magabiztosan vállalhatják azt a kihívást, amit számukra a plurális váló nyilvánosság jelent. Nem lehetnek el ugyanakkor, hogy a nemzeti érdekeket szolgáló, a szocialista Magyarországot építést vezető párt felelős képviselői.

Tudósítás a megyei tanács vb üléséről

A megyei tanács végrehajtó bizottsága tegnap, kedden Szegeden Papdi József tanácselnök vezetésével ülésezett. A tanácskozás munkájában többek között részt vett Illés Béla egészségügyi miniszterhelyettes. A testület több fontos kérdésben döntött az előterjesztések között. Tájékoztató a zöldség-gyümölcs termelésről és -ellátásról. Megállapította a vb, hogy a forgalmazás az elmúlt időszakban kiegyensúlyozott volt, azonban nem javult kívánt mértékben a minőség és a választék. Az előrelépés érdekében új integrációs szervezetek segítettek e fontos munkát. Kedvezőek a Zöldért és a szentesi korai zöldségrendszert között létrejött új együttműködési formák. A mezőgazdasági nagyüzemek egyre nagyobb számban vesznek részt a feldolgozásban. Például az Ásótthalmon létrehozott konzervüzem jelentősen közreműködik e feladat teljesítésében. Jövőre Bordányban adnak át egy paradicsom- és gyümölcsvelő-sűrítmenyt előállító kisüzemet.

Szeretné a testület — határozattal megerősítette —, ha a megyei tanács üléseinek nyilvánossága szélesebb körű lenne, és az írott sajtón kívül a propagandában részt vennének a helyi elektronikus hírközlő szerek is. Igen nagy érdeklődést váltott ki az a tájékoztató, amely ismertette a szociális gondok megoldására kibontakozott különböző mozgalmakat. Az egyre több feszültség feloldását az állami szociálpolitika egye-

dül nem képes felvállalni. A társadalmi tömegszervezetek sajátos eszközeikkel eddigis hozzájárultak az állami feladatok megoldásához. Azonban ma már annyira feszültek a gondok, hogy a különböző társadalmi rétegek az öntevékeny kezdeményezésekre is számítanak. Ez azt jelenti, hogy az egyének, illetve egy-egy közösség és egyesület társasági formában igyekszik bekapcsolódni a hátrányos helyzetű rétegek támogatásába. Sokszor lakóterületi tanácskozáson vagy falugyűlésen vetik fel a különböző klubfoglalkozások megteremtésének lehetőségét. Infézmények, szocialista brigádok gyakran társadalmi munkát szerveznek e cél megvalósításához.

A szociális feladatok egyik fő területe a gyermek- és ifjúságvédelem. Széles körben fejt ki tevékenységét a gyámügyet segítő társadalmi pártfogói szervezet. Közreműködnek a veszélyeztetett kiskorúak felderítésében, és a védő-óvó intézkedésekben. A fiatalok bünyözés visszaszorításában is egyre inkább lehet számítani a társadalmi aktivistahálózatra. A veszélyeztetett gyermekek egyharmada anyagi nehézséggel küzd. Ezért igen nagy segítség a különböző szervezetek által kezdeményezett és lebonyolított ruha, játék, gyermekbútor-gyűjtési akció. Változatosság a fogyatékos felnőttek iránti lakossági szolidaritás megnyilvánulási formái is. Egyes szolgáltató vállalatok térítés nélkül vagy kedvezményesen javít-

ják a mozgáskorlátozottak gépkocsiját, a nagyothallók készülékeit. Számottevő az olyan közösségi adomány, amely gyermekek vagy felnőttek külföldi műtétéhez, illetve a hazai műszerbeszerzéshez nyújt támogatást. A Vöröskereszt szervezi például a mozgássérült, a légszervi beteg gyerekek nyári táborozását. Vésárhelyen jelentős összefogással alakították ki a rokkantak napközi otthonát, és az idősek klubját. Makón öntevékenyen működik a családi klub, amely segíti az otthoni kapcsolatok erősödését. Szegeden a drogambulancia tevékenységi köre szélesedett, és teryezik a rákbetegek klubjának szakosítását is. Az állami gondozottaknak is van saját szervezete, ami felkészíti az egészséges életvitel kialakítására. Számos alkoholelhenes klub működik a megyében, szerencsére a munkájuk egyre hatékonyabb. Klubjuk van a nagycsaládoknak, a nyugdíjasoknak, és hosszú lenne felsorolni mindegyik réteget, amely öntevékeny módon próbál javítani helyzetén. Az idén új szociális támogatási formaként jelentkezett a Romániából áttelepülő magyar nemzetiségek támogatása. Anyagi és egyéb segítyt kapott 249 személy. A megyei tanács végrehajtó bizottsága reméli, hogy újabb egyesületek, személyes adományok és közösségi támogatások hozzájárulnak majd a különböző szociális feszültségek enyhítéséhez.

A végrehajtó bizottság a műszaki fejlesztés gyorsítá-

sának, a tudományos kutatás eredményeinek fokozottabb alkalmazása, elősegítése érdekében 1989. január 1-jétől tudományos koordinációs szakbizottságot hoz létre. Mint köztudott, jelenleg a műszaki haladást és kutatásfejlesztést számos körülmény hátráltatja. Tájékoztató a testület a Szociális és Egészségügyi Minisztérium megyei főfelügyeleti vizsgálatának összefoglaló értékeléséről is. E téma napirendi vitájában szót kért Illés Béla, és egyebek között foglalkozott az egészségügyi intézményhálózat korszerűsítésének lehetőségeivel.

A téglaugy kapcsán az érdeklődés középpontjába került a Csongrád Megyei Tanács Elnökségénél Vállalatigazgatója, Boldizsár Sándor is. A cég vezetője november 22-én kérelemmel fordult a vállalati tanácshoz, és kérte igazgatói beosztásából történő felmentését. A vállalati tanács elnöke megkereste a vb-t, hogy az igazgató felmentéséhez a testület előzetes egyetértését adja. A kérdéshez a testület hozzájárult, természetesen a felmentésről a vállalati tanács dönt. Egy tájékoztató ismertette a hetedik ötéves tervidőszak beruházásainak időarányos teljesítését. E téma részletes publikálására lapunkban még visszatérünk. A végrehajtó bizottság a tanács soron következő ülését december 16-ra hívta össze. Előzetesen megvitatták a soros ülés napirendjét, amelyeket a testület elé terjesztenek.

Az év végére: 60 millió

Hungária-krónika

Nem emlékszem, hogy valaha is írásos közvélemény-kutatási kezdeményeztet volt valaki Szegeden azért, hogy megtudja, mint vélekednek a város lakói egy beruházásról. Most ez is megtörtént. Pontosabban a hét végén következik be: akkor ugyanis a Hungária Szálló felújítása iránt érdeklődő szegediek — ezsem éppen mindennapos — bejárhatják az épület bejárható részét. (Mint azt korábban már hírül adtuk: a Volán Tourist Dáni utca sarki irodájában vehetők át e héten a belépőül is szolgáló kérdőívek. Ott osztják be a harmincas szálló-néző turnusokat is — balesetvédelmi okokból ennél több látogatót nem kísérhetnek egyszerre a szombat délutáni viziten.)

A kérdőíves felmérés persze csak egyike a Régi Hungária Részvénytársaság akcióinak, melyeket a „nyitott vállalkozás” elvének jegyében e hétre szerveztek. Tegnap például a sajtó érdeklődő munkatársait kaulauzták nemcsak a szálló-dai építkezésen, hanem részletesen tájékoztatták is őket a hazai vállalkozások

közül kitűnni szándékozó részvénytársaság eddigi munkálkodásáról, terveiről. (Lapunk ez ügyben könynyebb helyzetben van: a krónika folyamatosan íródott már eddig is.) Ugyancsak tegnap, már a délutáni órákban a városi tanács szakbizottságainak tagjait látták el információkkal a rt vezető munkatársai, s a tervezés, kivitelezés felelősei. Meghívták a végrehajtó bizottság tagjait — a testületek így kéznnyújtásnyira a döntéshozatal, a jövő évi tervszámok vitája és elfogadása előtt kialakíthatják véleményüket. A „nyitott ház”-akció a közönségtalálkozóba torkollik, majd a kérdőívek kiértékelésébe. A városiakok véleményéből — talán nem áruunk el-ezel titkot — azt is szeretné megtudni a részvénytársaság, hogy adandó alkalommal a megkérdezett vásárolna-e részvényt, vagy hogy ha munkahelye pénzügyeiről dönthetne, beszállna-e a vállalkozásba. Amely fölül egyébként — mint tegnap megtudtuk — a sötét felhők elvonultak. S túl a híreszteléseken, mendedmondákon, be- és feljelen-

Falaznak, előregyártott födemeleket építenek be — már az első emeleten is

téseken, vizsgálatokon ez idő szerint 75-80 délepes dolgozik. (Nem számítva hozzájuk a további munkafolyamatok előkészítőit, a szállítókat, a szállításokat, a leendő üzleti partnereket és

a jelenlegi részvénytulajdonosokat.) Jól haladnak: az igazából szeptemberben nekikendült építkezésen az idei esztendő végét 60 millió forintos számlával zárják.

P. K.